

بررسی تاثیر آموزش غیر حضوری در دوران کرونا بر کیفیت زندگی معلمان

۱- دکتر سعید محمدی صادق

استادیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

sms@lihu.usb.ac.ir

۲- دکتر الهام شیردل

استادیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

eshirdel@lihu.usb.ac.ir

۳- فرامرز یعقوبی*

کارشناسی ارشد جامعه شناسی ، دبیر آموزش و پرورش

yaghubi1987@gmail.com

1

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان تاثیر آموزش غیر حضوری در دوران کرونا بر کیفیت زندگی معلمان انجام شده است. برای جمع آوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. روش مورد استفاده در این پژوهش، روش پیمایشی بود که مبتنی بر پارادایم کمی گرایي و اثباتگرایی است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی و روش‌های تحلیل همبستگی و تحلیل مسیر استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که متغیرهای تدریس در منزل، استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار، نبود اوقات فراغت کافی، مشکلات شبکه شاد و تهیه ابزار فناورانه با کیفیت زندگی رابطه منفی و معناداری دارند. در مقابل، بین توسعه حرفه‌ای و شغلی و کیفیت زندگی رابطه مثبت و معناداری مشاهده شد. بعلاوه نتایج آزمون رگرسیون چند متغیره برای بررسی اثر همزمان ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی نشان داد که مقدار ضریب همبستگی ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی معلمان ۰.۸۲۹- است. پس می‌توان نتیجه گرفت رابطه بین آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان منفی است و تقریباً ۶۸ درصد از تغییرات متغیر کیفیت زندگی توسط ابعاد آموزش غیر حضوری تبیین می‌شود. به طوری که متغیرهای استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، مشکلات شبکه شاد و توسعه حرفه‌ای و شغلی بیشترین تاثیر را بر کیفیت زندگی معلمان دارند. با توجه به نتایج میتوان گفت کیفیت زندگی معلمان به میزان زیادی در دوران کرونا تحت تاثیر تدریس غیر حضوری قرار گرفته است که پیشنهاد می‌شود برای مواجهه با مشکلات مشابه برنامه‌ریزی‌های دقیق و جامعی صورت گیرد.

واژگان کلیدی: آموزش غیر حضوری، کرونا، کیفیت زندگی، معلمان.

مقدمه

از ژانویه سال ۲۰۲۰ یک بحران ناگهانی در بهداشت عمومی جهان ایجاد شده است؛ که در طی مدت کوتاهی از شهر ووهان چین به سراسر جهان گسترش یافته و به تهدیدی جدی برای بشر بدل شد (کامرای- دی وهمکاران، ۱۳۹۹) ظهور کووید ۱۹ نه تنها بر

¹ Covid-19

مسائل بهداشتی تأثیر منفی گذاشته است، بلکه بسیاری از فعالیتهای اقتصادی، آموزشی و فرهنگی را در سراسر جهان متوقف کرد (حقانی، ۱۳۹۹). تأثیر کوید ۱۹، در کوتاه مدت، شیوه تحصیل و یادگیری را با تغییر و تحول عجیب و عظیمی روبرو کرده است (هاریس و جونز، ۱۳۹۹). حدود ۱/۶ میلیارد دانش آموز در طول این بیماری همه گیر به مدرسه نرفتند و به طور معمول هر کشوری دچار وقفه در آموزش شد. میتوان گفت: "همه مدارس تقریباً تعطیل شده اند و تدریس به روشهای مختلف دوباره سازماندهی شده است (ژائو، ۱۳۹۹). فرهنگیان در این شرایط سخت فشار زیادی را تحمل میکردند (هاریس و جونز، ۱۳۹۹). در این راستا در بسیاری از کشورها، برای کاهش شیوع ویروس کرونا آموزشهای حضوری در مدارس و دانشگاهها تعطیل شد. برای اینکه آموزش دانش آموزان و دانشجویان در طول دوره فاصله گذاری اجتماعی دچار وقفه نشود و برنامه های درسی طبق برنامه از قبل مشخص شده، تداوم داشته باشد راهکارهای مختلفی از جمله آموزش مجازی ارائه شد (وایسر و همکاران، ۱۳۹۹). این تغییر ناگهانی پارادایم آموزشی، معلمانی که به شرایط معمولی عادت داشتند و آموزش اضطراری آنلاین را آغاز کردند، به چالش کشیده است (تالیدونگ و توکورو، ۱۳۹۹) کما اینکه تغییر اجباری شیوه آموزش در این مقطع زمانی به خوبی نشان داده است که در عصر تکنولوژی، درصد قابل توجهی از معلمان فاقد مهارتهای لازم برای انتقال محتوا از طریق نرم افزارها و رسانه های آموزشی هستند و ضروری است آموزش و پرورش با برنامه ریزی در کوتاه مدت، دانش معلمان را در این بُعد تقویت و ارتقا دهد. از طرفی جدا از تأثیرات جسمانی و روانی کرونا، کیفیت زندگی و شرایط رفاهی معلمان نیز تحت تأثیر قرار گرفته است (آلوز، لوپس و پرسوسو، ۱۳۹۹) تعطیلی مدارس و انزوای جهانی به وجود آمده، میتواند منجر به اضطرابی ناگهانی در بین معلمان شود (تالیدونگ و توکورو، ۱۳۹۹) از طرفی، معلمان با طیف گسترده ای از چالشها، برای کنار آمدن با تغییراتی که در شیوه آموزشی در سراسر جهان به وجود آمده است روبه رو هستند (ریمرز و شلیچر گیلاسپر، سوریانو و اودوکادو، ۱۳۹۹) به علاوه علیرغم تمام استرس هایی که به معلمان و خانواده های آنان وارد میشد باید تمام سعی خود را برای انطباق با شرایط فعلی به کار می بردند و به آموزشهای بهداشتی نیز می پرداختند و حتی ممکن بود از امکانات کافی نیز برای انجام مسئولیت هایشان برخوردار نباشند (گیلاسپر، سوریانو و اودوکادو، ۱۳۹۹). به طور واضح تر کرونا ویروس بر سیستمهای آموزشی سراسر جهان، همچنین سیستم آموزشی ایران تأثیر گذاشته و منجر به بسته شدن دوره های حضوری در مدارس و دانشگاهها شد. در کشور ما حدود سیزده میلیون نفر دانش آموز و حدود سه و نیم میلیون نفر دانشجو وجود داشت. سلامت جسمی و روانی و جلوگیری از آسیب دیدن این بخش بزرگ جامعه در نظرسیا ستگذاران در اولویت بوده و لذا با شعار «مدارس و دانشگاهها تعطیل است، اما آموزش تعطیل نیست» جامعه به استقبال این بلای فراگیر رفت. بنابراین، آموزش غیرحضوری میتواند به عنوان یک نقطه عطف در آموزش این روزهای ایران تلقی شود (احمدی و همکاران، ۱۳۹۹) و یادگیری و آموزش به صورت غیرحضوری پاسخی مثبت به تعطیلی مدارس در زمان شیوع کرونا ویروس در نظر گرفته شود (ماریان و همکاران، ۱۳۹۹). به همین منظور، آموزش های مجازی دانش آموزان، تحت شبکه آموزشی دانش آموزان (شاد) طراحی و اجرا شد. نحوه عمل ساختار شبکه آموزشی شاد همانند ساختار مدرسه ی واقعی است؛ یعنی دانش آموزان در کلاس مجازی حضور پیدا می کنند و معلم در همان زمان بصورت آنلاین طبق برنامه کلاسی که مدیر مدرسه از قبل تنظیم کرده است و ارائه می دهد، حضور دارد و فرایند یاددهی-یادگیری را دنبال می کند (عباسی، حجازی، حکیم زاده، ۱۳۹۹). محتوای اصلی آموزش در شاد (شبکه آموزشی دانش آموزان) تدریس کتاب درسی توسط معلم است. با این همه معلم، در انتخاب محتوای مناسب در کنار محتوای کتاب های درسی آزاد است. فضای مجازی و شبکه شاد چالش های زیادی را برای معلمان ایجاد کرده است. از جمله، زیرساخت های فنی ضعیف و سرعت پایین شاد که امر یادگیری و آموزش را با اختلال

2

² Educational paradigm

³ Rubin & Wessely, 2020

⁴ Ramirez and Schleicher Glasper, Soriano and Odukado

⁵ Guillasper, Soriano & Oducado

⁶ Student Education Network

مواجهه کرده است. عدم دسترسی برخی از دانش آموزان مناطق محروم به گوشی همراه نیز استفاده از آموزش فضای مجازی را محدود ساخته است (داگلاس فیشر، جان هتی، نانسی فری، جان آلمارود، ۱۴۰۰^۷). امروزه اهمیت تعلیم و تربیت بر کسی پوشیده نیست، دانش آموز سرمایه ی امروز و آینده ی ماست، بنابراین معلمی یکی از مشاغل مهم و اساسی هر جامعه ای محسوب می شود. مسئولیت هدایت و پرورش یک نسل بر عهده معلمان جامعه است (آمارتیا سن، مارتا نوسبام، ۱۳۹۹). کیفیت زندگی^۸ معلمان به عنوان یک شاخص مهم و مؤثر در آموزش، توجه مجریان و پژوهشگران تعلیم و تربیت را به خود جلب کرده است. رضایت شغلی معلمان یکی از عوامل مهم و مؤثر برای ارتقاء حفظ و نگهداشت معلمان در شغلشان می باشد و فداکاری، علاقمندی و تعهد در مسئولیت کاری را ممکن می سازد (میرعظااللهی، ۱۴۰۰). اما از جمله گروهی که کمتر بر کیفیت زندگی، خود کارآمدی شغلی و رضایت زندگی آن ها توجه و کار شده است، معلمان در شرایط آموزش غیر حضوری هستند. معلمان در شرایط آموزش غیر حضوری معلمانی هستند که بصورت غیر حضوری مشغول به آماده سازی، تدریس و آموزش به یکی از روشها برای دانش آموزان بعد از غیر حضوری شدن آموزش هستند. به همین جهت آموزش های لازم را با استفاده از روش های خاص در زمینه های مختلف جهت آسان کردن شرایط یادگیری دانش آموزان به کار می گیرند. فرهنگیان به عنوان نیروی انسانی و در واقع مجریان برنامه های آموزش و پرورش، رکن اساسی به شمار رفته و عملکرد آنان تحت تاثیر موفقیت آنان قرار دارد. لذا بررسی کیفیت زندگی، رضایت زندگی و خود کارآمدی آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار است. (بیکن، حسین؛ اوزن بویلو، حسین، ۱۳۹۸).

3

شهرستان درمیان یکی از شهرستان های محروم استان خراسان جنوبی است که متأسفانه با توجه به دور بودن از مرکز استان و محرومیت منطقه تحقیقات میدانی خوبی در این شهرستان انجام نشده است از طرفی با توجه به موضوع این پژوهش میتوان گفت انجام این پژوهش در شرایط شهرستان بسیار لازم است. و بطور محسوس میتوان تاثیرات آموزش غیر حضوری را در شهرستان مشاهده کرد. نکته ی دیگر که اساس این پژوهش را بنا نهاد؛ کیفیت زندگی معلمان بعد از غیر حضوری شدن آموزش در دوران کرونا است که متأسفانه تاکنون هیچ توجهی به این زمینه ی خاص نشده است. علاوه بر این مواردی که براهیمت اجرای این پژوهش می افزاید عبارتند از: ۱- بررسی مشکلات جامعه شناختی فرهنگیان پس از مجازی شدن آموزش. ۲- نیازم مبرم جامعه به توجه پژوهش های علمی به کیفیت زندگی معلمان به عنوان پرچم دارن آموزش و پرورش کشور. ۳- نمایان کردن مشکلات فرهنگیان در این دورانی که این قشر با برچسب های مختلف متهم به بیکاری شدند لازم است. ۴- بدست آوردن نتایج حقیقی و آرایه پیشنهاد های کاربردی براساس نتایج به نهادهای مربوط جهت ارتقای کیفیت زندگی معلمان.

هدف پژوهش

تعیین میزان تاثیر آموزش غیرحضوری در دوران کرونا بر کیفیت زندگی معلمان.

تأثیر همه گیری و بروس کرونا بر آموزش

همه گیری کووید-۱۹ بر سیستم های آموزشی در سراسر جهان تأثیر گذاشته است و منجر به تعطیلی تقریباً کلی مدارس، خدمات آموزش و مراقبت در دوران کودکی^۹، دانشگاه ها و کالج ها شد، اکثر دولت ها تصمیم گرفتند به طور موقت مؤسسات آموزشی را در تلاش برای کاهش شیوع کرونا تعطیل کنند. از ۱۲ ژانویه ۲۰۲۱، تقریباً ۸۲۵ میلیون دانش آموز به دلیل تعطیلی مدارس در پاسخ به همه گیری همه گیر تحت تأثیر قرار گرفته اند به طور کلی، داشتن گزینه های آموزشی کمتر در سطح جهانی بر افرادی که منابع مالی کمتری داشتند، تأثیر گذاشت، برنامه های آنلاین جدید، کار آموزش را از مدارس به خانواده ها و افراد منتقل کرد،

⁷ Douglas Fisher, John Hattie, Nancy Free, John Almarood

⁸ Quality of Life
(ECEC)

و در نتیجه، افرادی که در همه جا به جای کامپیوتر و زندگی خانگی به مدرسه تکیه می‌کردند، در دسترسی به آموزش خود با مشکل بیشتری مواجه شدند. آموزش و مراقبت اولیه در دوران کودکی و همچنین تعطیلی مدارس نه تنها بر دانش‌آموزان، معلمان و خانواده‌ها تأثیر می‌گذارد، بلکه پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای داشت. و همچنین دسترسی به مراقبت از کودکان، مراقبت‌های بهداشتی، مسکن، اینترنت، و خدمات معلولیت. این تأثیر برای کودکان محروم و خانواده‌هایشان شدیدتر بود و باعث اختلال در یادگیری، اختلال در تغذیه، مشکلات مراقبت از کودکان و در نتیجه هزینه‌های اقتصادی برای خانواده‌هایی شد که نمی‌توانستند کار کنند. در پاسخ به تعطیلی مدارس، یونسکو استفاده از برنامه‌های آموزش از راه دور و برنامه‌ها و پلتفرم‌های آموزشی باز را توصیه کرد که مدارس و معلمان می‌توانند از آنها برای دسترسی به دانش‌آموزان از راه دور و محدود کردن اختلال در آموزش استفاده کنند. (یونسکو، ۲۰۲۱).

تأثیر بیماری کرونا بر آموزش ایران

از روزهای نخستین اسفند ماه سال ۱۳۹۸ ویروس کووید ۱۹ وارد ایران شد. این بیماری مرگبار بیشتر از هر بخشی تبعاتش را ابتدا با تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها بر نظام آموزشی کشور آشکار کرد آنچه باعث شد تا ضعف نظام آموزشی ما در برابر این بیماری نسبت به سایر کشورها نمود پیدا کند. (حقانی، ۱۳۹۹). دست اندرکاران نظام آموزشی تمام تلاش خود را در زمینه استفاده از آموزش مجازی برای جلوگیری از عقب‌ماندگی آموزشی و رها شدن دانش‌آموزان به کار برد و در یک بررسی اجمالی می‌توان به آثار مثبت و منفی کرونا بر آموزش پی برد و جهت پیشبرد هر چه بهتر اهداف آموزشی و نزدیک شدن به فضای مدرن الکترونیکی استفاده نمود. از دیگر آثار مثبت در ارتباط با این بیماری بر آموزش می‌توان گفت استفاده از فضای مجازی برای تکمیل آموزش یک ظرفیت خوب بود و به یک نسخه بی‌بدیل تبدیل شد که در این شرایط جایگزین دیگری نداشت تقویت جایگاه معلمان و شناسایی نقاط ضعف و قوت احتمالی معلمان مانند عدم اشراف بر استفاده از فضای آموزش الکترونیکی (حقانی، ۱۳۹۹).

پیشینه پژوهش‌های داخلی

در پژوهشی ترک‌زاده، نوروزی‌زاد، دهقانی (۱۳۹۹) با هدف تحلیل پدیدارشناختی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی معلمان در جریان یادگیری مجازی انجام داده‌اند. این پژوهش به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی معلمان در حین یادگیری مجازی پرداخته است. نتایج حاکی از آن است که کیفیت زندگی معلمان در طول یادگیری مجازی تحت تأثیر دوازده موضوع فرعی قرار گرفته است که در پنج عامل کلیدی شامل مشکلات اقتصادی، فرسودگی شغلی، کاهش تعاملات بین فردی، کمبود اوقات فراغت و استرس روانی طبقه‌بندی می‌شوند.

در پژوهشی موسوی و جعفری (۱۳۹۹) با عنوان آموزش مجازی در دوران کرونا، فرصتها و چالشها، با بررسی مجموعه‌ی کتب و مجله‌ها و مبانی نظری موجود اهمیت آموزش مجازی در دوران بحران کوید ۱۹ و همچنین فرصت‌ها و چالشهای آموزش غیر حضوری را بررسی کردند و در انتهای پژوهش نیز راهکارهایی برای حل چالشها پیشنهاد دادند

در پژوهش ابوالحسنی (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان چالشهای آموزش الکترونیکی در دوران کرونا، تلاش کردند ضمن لحاظ نمودن شرایط بحران کوید ۱۹ و مزایا و چالشهای آموزش مجازی، چالشهای مرتبط با کیفیت آن را برای مدارس و مؤسسات آموزش عالی مورد بررسی قرار داده و به ارائه مدلی جامع پیرامون بهبود آن بپردازند

میرانی سرگزی (۱۳۹۹) نیز در پژوهشی با عنوان کرونا و چالشهای آموزش مجازی در ایران، به این نتیجه رسیدند که آموزش الکترونیکی به این دلیل که قبل از بحران کوید ۱۹ به صورت جدی مورد بررسی قرار نگرفته است و برای اجرای آن هیچ زیر ساختی فراهم نشده است در حال حاضر در زمان اجرا و طراحی با چالش‌های زیادی مواجه است که به نتیجه رساندن بخشهایی از آن را غیر ممکن و موفقیت آن را کمرنگ می‌کند.

در پژوهشی سپندار و صدرزاده (۱۳۹۹) با عنوان چالشها و فرصت‌های فضای مجازی از دیدگاه معلمان در آموزش دانش‌آموزان دوره ابتدایی نشان می‌دهد با توجه به چالش‌ها و فرصت‌های آموزش مجازی که در دوره ابتدایی برای معلمان، اولیا و دانش‌آموزان به همراه داشته، آگاهی و آشنایی هر چه بیشتر برنامه‌ریزان، ضرورت تحول در برنامه‌ریزی‌های آموزش مجازی و مدیران آموزش‌های مجازی باین چالش‌ها و فرصت‌ها به عنوان مقدمه ای اساسی جهت پاسخگویی به مشکلات موجود و استقرار یک نظام آموزشی کارآمد را مشخص می‌سازد.

در پژوهشی حاجی‌زاده، عزیزی و کیهان (۱۴۰۰) با هدف تحلیل فرصتها و چالشهای آموزش مجازی در دوران کرونا و رهیافت توسعه آموزش مجازی در پساکرونا انجام شد. یافته‌های تحلیل نشان داد پاندمی کرونا از یک طرف باعث افزایش مهارت و تجربه آموزشی کلیه ذینفعان شده و از طرفی دیگر آسیبهای جسمانی، روانی، افت تحصیلی، فرسودگی شغلی را به بار آورده است، اما با پیش‌بینی الزامات و نیازها، برنامه‌ریزی و سیاستگذاری و بازنگری جدی در منابع انسانی، مالی و پشتیبانی میتوان آموزش مجازی را توسعه داد.

پیشینه پژوهش‌های خارجی

در پژوهشی آخاندرو گومز- بروتن (۲۰۲۱) تأثیر همه‌گیری COVID-19 بر کیفیت زندگی معلمان: مطالعه طولی از قبل و حین بحران سلامت انجام شد و تمام ابعاد و اندازه‌گیری‌های خلاصه در نتیجه، درک کیفیت زندگی معلمان شیلیایی وجود دارد تحت تأثیر همه‌گیری COVID-19 قرار گرفته است. این یافته‌ها می‌تواند به اضافه بار کاری مرتبط باشد به دورکاری یا احساس عدم اطمینان، تنهایی و ترس از بیماری همه‌گیر مرتبط و از همه بدتر قرنطینه خانگی و حبس است که تغییراتی در کیفیت زندگی ایجاد کرده است

در پژوهشی راسل دسوزا (۲۰۲۱) کیفیت زندگی از دیدگاه معلمان در دوران همه‌گیری کووید ۱۹ را بررسی میکند و هدف از این تحقیق کشف اینکه آیا COVID-19 بر کیفیت زندگی معلمان تأثیر می‌گذارد یا خیر بود که میزان تأثیر براساس این پژوهش در بعضی متغیرها متوسط و بر بعضی متغیرها مانند سلامت روان بسیار زیاد بوده است.

در پژوهشی ویکتور رویا- کوئستا و همکاران (۲۰۲۱) با موضوع شیوع همه‌گیری COVID-19 و تأثیر اجتماعی آن بر آموزش: آیا معلمان مهندسی آماده تدریس آنلاین بودند؟ با توجه به ادراک دانش‌آموزان، معلمان دانش فنی، مهارت‌های اجتماعی و توانایی‌های شخصی (همدلی و درک شرایط گاه آشفته هر دانش‌آموز) را برای تطبیق بسیار ناگهانی دوره‌های خود با روش‌شناسی آنلاین داشتند. کاستی‌های آموزش آنلاین به ویژگی‌های آن و ویژگی‌های شخصیتی هر معلم مربوط می‌شد. به طور کلی، معلمان مهندسی برای شرایطی با این ویژگی‌ها به خوبی آماده بودند و اگر سناریوهای تدریس آنلاین مشابهی تکرار شوند، به نظر می‌رسد کیفیت تدریس مهندسی تضمین شده است.

روش انجام پژوهش

در این تحقیق از روش پیمایش (Survey) استفاده شده است. محدودیت روشهای دیگر در رابطه با نگرش سنجی و از طرف دیگر سنجش نگرشها در سطح نسبتاً وسیع با تعداد نمونه‌های بالا استفاده از روش پیمایش را در این پژوهش ایجاب کرده است همچنین علت این انتخاب، کارآمدی این شیوه در گردآوری داده‌ها، منظم ساختن آنها و امکان عملیات آماری بر روی آن اطلاعات و همچنین مساعد بودن این روش نسبت به تحلیل دقیق بوده است. بنابراین در این پژوهش، روش پیمایش مقطعی (cross-sectional) با دو هدف توصیف و تبیین مورد استفاده قرار خواهد گرفت که در سطح توصیف هدف نشان دادن تصویری از شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی برای شناخت بیشتر شرایط موجود در نمونه می‌باشد. در سطح تحلیل، هدف یافتن روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته و تلاش برای تبیین تغییرات یا واریانس متغیر وابسته با توجه به متغیرهای مستقل است و

رویکرد مورد استفاده با توجه به اهداف پژوهش از نوع رویکرد کمی است که مبتنی بر پارادایم اثباتگرایی شکل می گیرد که در آن هدف رد و تایید فرضیات پژوهش بوده و با توجه به داده های کمی به تحلیل نتایج پرداخته می شود.

ابزار گردآوری اطلاعات

ابزار گردآوری داده های مربوط به این پژوهش به دو صورت کتابخانه ای یعنی استفاده از مقالات، کتب و جزوات و همچنین استفاده از پرسشنامه آنلاین گردآوری می شود. که این پرسشنامه محقق ساخته با استفاده از پرسشنامه های ذیل خواهد بود:

۱- پرسشنامه کیفیت زندگی کاری (QWL): این پرسشنامه که براساس پارامترهای والتون (التون، ۱۹۷۳) ساخته و توسط پژوهشگران بسیاری استفاده شده است و دارای ۳۲ گویه می باشد. روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید راهنما و مشاور، خوب ارزیابی شده است. والتون (۱۹۷۳) ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۸۸ اعلام کرد. (ویرم، ۲۰۰۱) همچنین رحیمی (در سال ۱۳۸۵) ضریب پایایی آزمون را ۰/۸۵ اعلام کرد (رحیمی، ۱۳۸۵).

۲- پرسشنامه یادگیری آنلاین / دیجیتال (Adnan & Anwar, 2020) که دارای ۱۴ گویه است و در تحقیقات مرتبط استفاده شده است.

۳- پرسشنامه نگاه معلمان به آموزش غیرحضوری (وطن پرست و همکاران، ۱۳۹۵) روایی صوری و محتوایی این پرسشنامه با استفاده از نظر اساتید و کارشناسان به تایید رسیده است. برای سنجش پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده که مقدار آن ۰/۸۵ بدست آمده است.

۴- علاوه بر این براساس مصاحبه های اولیه که با معلمان انجام می شود مواردی توسط محقق جهت سنجش به پرسشنامه افزوده خواهد شد.

حجم جامعه آماری و نمونه

جامعه آماری این پژوهش کلیه معلمان زن و مرد شاغل درسه مقطع ابتدایی (دوره اول و دوم) متوسطه اول، متوسطه دوم که در مدارس سطح شهرستان درمیان از توابع استان خراسان جنوبی مشغول به خدمت می باشند (معلمانی که در مشاغل غیر از فعالیت در مدارس مشغول هستند شامل این جامعه نمی شوند) که آمار آنها در کارگزینی آموزش و پرورش شهرستان در اسفندماه سال ۱۴۰۱ ثبت شده است و برابر با ۱۲۰۸ نفر بوده است. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران 293 نفر بدست آمده است.

$$n = \frac{Nt^2.p(p-1)}{Nd^2+r^2p.(p-1)} = \frac{1200(1/96)^2.0/5(0/5)}{1208(\%5)^2+(1/96)^2.0/5(0/5)} = 293$$

روش نمونه گیری

روش نمونه گیری اتخاذ شده برای این بخش پژوهش، روش طبقه ای متناسب است در این پژوهش این نسبت بر اساس تعداد کل معلمان هر مقطع، برآوردی برای تعداد پرسشنامه های مربوط هر مقطع بدست می دهد که در حد امکان سعی شده رعایت شود. در جدول ذیل تعداد نمونه انتخاب شده از هر طبقه مشخص شده است:

جدول حجم نمونه و تعداد پرسشنامه برای هر طبقه

تعداد پرسشنامه (حجم نمونه)	جمعیت کل مقطع	جنسیت	
		مقطع	مقطع
۷۲	۲۹۸	دوره اول	ابتدایی
۶۳	۲۶۰	دوره دوم	
۹۰	۳۷۰	متوسطه اول	
۵۶	۲۳۰	نظری	متوسطه دوم
۱۲	۵۰	فنی و کاردانش	
293	1208	حجم نمونه کل	

روایی و پایایی پژوهش

ضوابطی را که در مطالعه حاضر برای حصول اطمینان از اعتبار محتوا پرسشنامه به کار گرفته شده عبارتند از : ۱-انجام مطالعات نظری ۲-نظر خواهی از اساتید راهنما، مشاور و سایر استادان متخصص ۳- استفاده از پرسشهای آزمون شده قبلی ، در نهایت هم ایرادات پرسشنامه و گویه های آن از طریق اجرای ۴۰ پرسشنامه در مرحله پیش آزمون، از نظر نارسا و مبهم بودن برخی گویه ها و ... برطرف می گردد. یکی از متداولترین روشهای اندازه گیری پایایی پرسشنامه ها ، آزمون آلفای کرونباخ است که جهت تعیین همسانی درونی مقیاس اندازه گیری بکار می رود. لذا داده ها با نرم افزار آماری تحلیل و آلفای کرونباخ آن بالاتر از ۰,۷ بدست آمده و پایایی تایید میگردد.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

در این پژوهش به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است که شاخص های آمار توصیفی شامل فراوانی، شاخص های مرکزی و شاخص های پراکندگی هستند و شاخص های آمار استنباطی شامل تحلیل همبستگی و تحلیل مسیر است که در نهایت با استفاده از نرم افزار تحلیل SPSS به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته شد.

یافته های پژوهش

جدول ۲ آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر	چولگی	کشیدگی
کیفیت زندگی	۸۴,۰۲	۱۴,۱۶	۴۸	۱۵۴	۰,۶۷۷	-۰,۴۶۷
تدریس در منزل	۲۰,۱۸	۳,۷۷	۵	۲۵	-۱,۱۰۶	۰,۹۱۰
توسعه حرفه ای و شغلی	۱۸,۷۳	۳,۱۷	۱۱	۳۱	۱,۲۸۵	۱,۶۹۵
استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر	۲۹,۳۹	۶,۹۶	۸	۳۵	-۱,۲۴۹	۰,۸۲۱
کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار	۱۱,۶۵	۲,۲۷	۴	۱۵	-۰,۷۴۸	-۰,۱۲۰
نبود اوقات فراغت کافی	۸,۳۴	۱,۸۲	۲	۱۰	-۰,۷۸۴	-۰,۲۴۶
مشکلات شبکه شاد	۲۸,۷۰	۶,۰۶	۱۶	۳۷	۰,۰۸۵	-۱,۴۸۶
تهیه ابزار فناورانه	۲۹,۶۲	۵,۲۶	۱۵	۴۰	-۰,۰۰۲	۰,۲۲۱

نتایج جدول (۲)، حاکی از آن است که متغیر وابسته کیفیت زندگی و متغیر مستقل نبود اوقات فراغت کافی، با مقادیر ۰.۲، ۸۴ و ۸،۳۴ به ترتیب بیشترین و کمترین مقدار میانگین را به خود اختصاص داده اند. بعلاوه، مقایسه مقادیر انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش نشان می دهد که متغیر وابسته کیفیت زندگی با انحراف استاندارد ۱۴،۱۶، دارای بیشترین پراکندگی از میانگین و متغیر مستقل نبود اوقات فراغت کافی با انحراف استاندارد ۱،۸۲، دارای کمترین پراکندگی از میانگین می باشد. از طرفی، مقادیر چولگی و کشیدگی برای تمام متغیرهای پژوهش در بازه (۲ و -۲) می باشد. بنابراین، می توان گفت که متغیرهای پژوهش از توزیع نرمال برخوردار می باشند و برای آزمون فرضیات پژوهش می توان از آزمون های پارامتریک استفاده نمود. در این بخش به منظور پاسخ به فرضیات تحقیق از آزمون همبستگی، ضریب تعیین و رگرسیون تک متغیره و چند متغیره استفاده شده است.

- فرضیه فرعی ۱: بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور تعیین ارتباط بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان، ۰،۶۲۳- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر ۰،۳۸۸ است که نشان می دهد که تقریباً ۳۹ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر تدریس در منزل بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از میزان مشکلات تدریس در منزل تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

- فرضیه فرعی ۲: بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور تعیین ارتباط بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان، ۰،۴۳۹ است، که نشان دهنده رابطه مثبت و متوسط بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر ۰،۱۹۳ است که نشان می دهد که تقریباً ۱۹ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر توسعه حرفه ای و شغلی بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از میزان توسعه حرفه ای و شغلی تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

- فرضیه فرعی ۳: بین استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور تعیین ارتباط بین استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان، ۰،۷۴۱- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر ۰،۵۴۸ است که نشان می دهد که تقریباً ۵۵ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده

زیاد از گوسی و کامپیوتر تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین استفاده زیاد از گوسی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین استفاده زیاد از گوسی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

- فرضیه فرعی ۴: بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور تعیین ارتباط کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان، 0.603 - است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر 0.364 است که نشان می دهد که تقریباً ۳۶ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

9

- فرضیه فرعی ۵: بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد. به منظور تعیین ارتباط نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان، 0.651 - است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر 0.423 است که نشان می دهد که تقریباً ۴۲ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر نبود اوقات فراغت کافی بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از نبود اوقات فراغت کافی تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

- فرضیه فرعی ۶: بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد. به منظور تعیین ارتباط بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان، 0.703 - است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر 0.494 است که نشان می دهد که تقریباً ۴۹ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر مشکلات شبکه شاد بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از مشکلات شبکه شاد تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

- فرضیه فرعی ۷: بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور تعیین ارتباط بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان، از آزمون همبستگی و رگرسیون خطی بهره گرفته شد. جدول (۳)، نتیجه آزمون رگرسیون خطی بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان را نشان می دهد. مطابق نتایج این جدول، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۱۷۷- است، که نشان دهنده رابطه منفی بین این دو متغیر می باشد. مقدار ضریب تعیین بین این دو متغیر نیز برابر ۰,۰۳۱ است که نشان می دهد که تقریباً ۳ درصد از تغییرات کیفیت زندگی تحت تاثیر تهیه ابزار فناورانه بوده است. همچنین با توجه به معناداری آماره F در سطح ۵ درصد، قابلیت پیش بینی میزان کیفیت زندگی با استفاده از تهیه ابزار فناورانه تایید می شود. در نتیجه، مدل رگرسیون فوق، معنادار است. به علاوه، معناداری آماره T در سطح ۵ درصد، فرض صفر بودن ضریب رگرسیون در بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان را رد می کند، لذا، بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد.

جدول (۳) نتایج تحلیل رگرسیونی برای تعیین ارتباط بین متغیرهای مستقل و کیفیت زندگی معلمان

متغیر وابسته	متغیر مستقل	ضرایب مسیر		تحلیل ANOVA	
		ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R ²)	آماره F	آماره T
کیفیت زندگی	تدریس در منزل	-۰,۶۲۳	۰,۳۸۸	۱۸۴,۴۸۹*	-۱۳,۸۵۳*
کیفیت زندگی	توسعه حرفه ای و شغلی	۰,۴۳۹	۰,۱۹۳	۶۹,۴۶۹*	۸,۳۳۵*
کیفیت زندگی	استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر	-۰,۷۴۱	۰,۵۴۸	۳۵۳,۴۵۲*	-۱۸,۸۰۰*
کیفیت زندگی	کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار	-۰,۶۰۳	۰,۳۶۴	۱۶۶,۲۱۶*	-۱۲,۸۹۲*
کیفیت زندگی	نبود اوقات فراغت کافی	-۰,۶۵۱	۰,۴۲۳	۲۱۳,۷۱۴*	-۱۴,۶۱۹*
کیفیت زندگی	مشکلات شبکه شاد	-۰,۷۰۳	۰,۴۹۴	۲۸۴,۰۳۷*	-۱۶,۸۵۳*
کیفیت زندگی	تهیه ابزار فناورانه	-۰,۱۷۷	۰,۰۳۱	۹,۴۶۴*	-۳,۰۷۶*

فرضیه اصلی پژوهش: بین آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد.

متغیر وابسته	متغیر مستقل	ضرایب مسیر		تحلیل ANOVA		
		ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R ²)	آماره F	ضرایب استاندارد	آماره T
کیفیت زندگی معلمان	تدریس در منزل	-۰,۸۲۹	۰,۶۸۷	۸۹,۳۶۸*	ضرایب استاندارد	-۰,۱۰۶
	توسعه حرفه ای و شغلی				غیراستاندارد	۰,۲۰۹
	استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر				۰,۹۳۲	
	کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار				-۰,۸۶۸	
	نبود اوقات فراغت کافی				-۰,۶۰۵	
	مشکلات شبکه شاد				۰,۲۸۴	

۰,۳۴۸	۰,۰۱۳	۰,۰۳۶				تهیه ابزار فناورانه
-------	-------	-------	--	--	--	---------------------

جدول (۴) نتایج تحلیل رگرسیونی چند متغیره برای سنجش تاثیر ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی معلمان * معناداری آماری در سطح ۵٪ را نشان می دهد.

با توجه به جدول فوق، مقدار ضریب همبستگی پیرسون ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی معلمان ۰,۸۲۹- است، پس می توان نتیجه گرفت رابطه بین آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان منفی است و تقریباً ۶۹ درصد از تغییرات متغیر کیفیت زندگی توسط ابعاد آموزش غیر حضوری تبیین می شود. همچنین با توجه به نتیجه آزمون تحلیل آنوا ($F = ۸۹.۳۶۸$) در جدول فوق، می توان نتیجه گرفت که در سطح اطمینان ۹۵ درصد و سطح خطای ۵ درصد، بین ابعاد آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان رابطه معنادار وجود دارد و مدل رگرسیون مذکور معنادار است. به علاوه، مطابق جدول مقدار آماره t نیز برای تمامی متغیرهای مستقل به استثنای دو متغیر نبود اوقات فراغت کافی و تهیه ابزار فناورانه در سطح ۵ درصد معنادار است. مقایسه مقادیر ضرایب استاندارد متغیرهایی که داری مقدار آماره t معنادار می باشند نیز حاکی از آن است که متغیرهای استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، مشکلات شبکه شاد و توسعه حرفه ای و شغلی بیش ترین تاثیر را بر کیفیت زندگی معلمان دارند.

بحث و نتیجه گیری

ویروس کرونا باعث ایجاد تغییرات بی سابقه ای در زندگی فردی و اجتماعی افراد شده است؛ اما در این بین بیشترین رسالت و البته سختی کار متوجه معلمان شد. شیوع این ویروس و متعاقب آن مجازی شدن آموزش، تأثیرات منفی و زیان باری بر کیفیت زندگی معلمان داشته و باعث به وجود آمدن چالشهایی در امر آموزش و زندگی شخصی آنان شده است و با توجه به نقش فزاینده معلمان در پرورش فکری دانش آموزان و اهمیت حضور پر توان این قشر در جامعه، هدف از مطالعه حاضر تعیین میزان تاثیر آموزش غیر حضوری در دوران کرونا بر کیفیت زندگی معلمان می باشد. بررسی مصاحبه های اولیه، نظریات مرتبط و توصیه های اساتید راهنما و مشاور نشان میدهد که تاثیرات آموزش غیر حضوری را بر کیفیت زندگی معلمان در ۷ مضمون اصلی تدریس در منزل، استفاده ی زیاد از گوشی و کامپیوتر، توسعه ی حرفه ای _ شغلی، کاهش تعاملات بین فردی، مشکلات شبکه ی شاد، نبود اوقات فراغت کافی و تهیه ی ابزار های فناورانه قابل بررسی میباشد. که هر کدام از این مضامین را در قالب فرضیه ای جداگانه و با توجه به داده های استخراج شده از پرسش نامه ها مورد بررسی قرار گرفت:

فرضیه ۱: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین تدریس در منزل و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۶۲۳- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. در پژوهشی همسو با آن آخاندرو گومز بروتن (۲۰۲۱) که با هدف بررسی تأثیر همه گیری COVID-19 بر کیفیت زندگی معلمان بود در این مطالعه طولی که از قبل و حین بحران کرونا انجام شد و تمام ابعاد و اندازه گیری های خلاصه در نتیجه، درک کیفیت زندگی معلمان شیلیایی وجود دارد تحت تاثیر همه گیری COVID-19 قرار گرفته است. این یافته ها می تواند به اضافه بار کاری ناشی از دورکاری مرتبط باشد که تدریس در منزل از مهمترین مولفه های آن است.

فرضیه ۲: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۴۳۹- است، که نشان دهنده رابطه مثبت بین این دو متغیر می باشد. که همسو با آن در پژوهشی با هدف بررسی تجربیات معلمان مقطع ابتدایی از چالش های تغییر آموزش سنتی به آموزش الکترونیکی در دوران بحران کوید ۱۹ (البرزی، محبوبه، ۱۴۰۰) نشان می دهند که دو موضوع فراگیر ۱- چالش های غیر سازنده: که مشتمل میشود بر مضامین سازمان دهنده مهارت های تدریس و آموزش در فضای مجازی، ارتباط معلمان با خانواده ها، تجهیزات و زیرساخت های فضای مجازی و نگرش های مربوط به استفاده از فضای مجازی و

۲- چالش های سازنده: مشتمل بر مضامین سازمان دهنده فرصت های روان شناختی و فرصت های آموزشی از عوامل چالش برانگیز برای معلمان است که می تواند کیفیت زندگی معلمان را تحت تاثیر قرار دهد.

فرضیه ۳: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۷۴۱- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. که همسو با این پژوهشی با هدف بررسی کیفیت زندگی و سلامت روانی معلمان مدارس ابتدایی شهر اصفهان این بعد را شامل زیر مقوله های افزایش ساعات کاری، خستگی استفاده از تلفن همراه، مشکلات بینایی، بیماری های جسمی، فاصله گرفتن از کتاب، فاصله گرفتن از اعضای خانواده، تاثیر بر روابط اجتماعی خارج از منزل، افزایش زمان استفاده از اینترنت، کامپیوتر و تلفن همراه، کاهش زمان استراحت و خواب و افزایش یا کاهش وزن می یابد (ترک زاده، نوروزی زاد و دهقانی، ۱۳۹۹) بنابراین با افزایش ساعات کاری، معلمان زمان بیشتری را برای اینترنت، کامپیوتر و تلفن همراه اختصاص داده اند که در نتیجه کاهش زمان استراحت و خواب را در پی خواهد داشت همچنین این روند باعث عدم توجه آنان به تغذیه مناسب شده و این مسأله موجبات کاهش یا افزایش وزن آنان را فراهم نموده است علاوه بر این سلامت جسمی و روحی آنان را تحت تاثیر قرار داده است و در کنار سایر موارد مانند مشکلات دسترسی دانش آموز و معلم به فناوری الکترونیکی یا مشکلاتی در استفاده از آن و عواملی از این قبیل، عاملی صلی در تسریع روند فرسایش شغلی و کاهش کیفیت زندگی آنان در دوران شیوع کرونا می باشد.

فرضیه ۴: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۶۰۳- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. و همسو با این پژوهشی با هدف بررسی کیفیت زندگی و سلامت روانی معلمان مدارس ابتدایی شهر اصفهان در دوران آموزش مجازی نشان داد که کاهش تعاملات بین فردی معلمان بصورت مکرر و مؤکد در مصاحبه های معلمان بود و کیفیت زندگی معلمان را تحت تاثیر قرار داده است. (ترک زاده، نوروزی و دهقانی، ۱۳۹۹).

فرضیه ۵: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین نبود اوقات فراغت کافی و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۶۵۱- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. در اهمیت نقش اوقات فراغت، پژوهشی باهدف بررسی رابطه بین اوقات فراغت و نشاط اجتماعی، نشان میدهد که بین اوقات فراغت و نشاط و نیز رضایت از گذران اوقات فراغت بانشاط، رابطه معناداری وجود دارد؛ با افزایش رضایت از اوقات فراغت، بر میزان نشاط نیز افزوده میشود (تمیزی فر و عزیزمهر، ۱۳۹۴)

فرضیه ۶: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین مشکلات شبکه شاد و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۷۰۳- است، که نشان دهنده رابطه منفی و تقریباً قوی بین این دو متغیر می باشد. همسو با این در پژوهشی با هدف مشخص کردن مشکلات آموزش برخط از دیدگاه والدین و معلمان و پیشنهاد راهکار (بداللهی، ۱۳۹۹) مشکلات شبکه شاد و کمبود منابع دیجیتال را به عنوان دومین چالش بزرگ معلمان در دوران آموزش غیر حضوری مطرح کرده است و می گوید درحالی که بیش از نیمی از معلمان و دانش آموزان فقط از این پلتفرم استفاده می کنند مشکلات دشواری در ارسال و دریافت پیام و فایل، مشکلات متعدد این نرم افزار و قابلیت های پایین آن، پایین بودن کیفیت نرم افزاری و... از مشکلات شبکه شاد است.

فرضیه ۷: مطابق نتایج، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین تهیه ابزار فناورانه و کیفیت زندگی معلمان، ۰,۱۷۷- است، که نشان دهنده رابطه منفی بین این دو متغیر می باشد. این مضمون به میزان ۳ درصد بر کیفیت زندگی معلمان موثر بوده است که همسو با این در پژوهشی با هدف مشخص کردن مشکلات آموزش برخط از دیدگاه والدین و معلمان و پیشنهاد راهکار (سارا یداللهی، ۱۳۹۹) چهارمین مشکل معلمان در زمان آموزش مجازی را در قالب کمبود امکانات پایه ذکر می کند که در نهایت به ابعاد گوناگون این مقوله اشاره می شود: هزینه بالای اینترنت، دشواری در دسترسی به اینترنت پرسرعت، تجربه قطع و وصلی اینترنت، آنتن دهی ضعیف و عدم پوشش برخی مناطق با اینترنت، دشواری در دسترسی به گوشی هوشمند، تبلت یا رایانه. پرواضح است که

دسترسی نداشتن به تسهیلات امکانات ضروری بهره بردن از آموزش برخط را غیرممکن میسازد. این عامل میتواند علت زیربنایی ناراضایتی بسیاری از معلمان باشد (فازی و کوساما، ۲۰۲۰).

فرضیه اصلی: بین آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج آزمون رگرسیون چند متغیره برای بررسی اثر همزمان ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی نشان داد که مقدار ضریب همبستگی ابعاد آموزش غیر حضوری بر کیفیت زندگی معلمان ۰.۸۲۹- است. پس می توان نتیجه گرفت رابطه بین آموزش غیر حضوری و کیفیت زندگی معلمان منفی است و تقریباً ۶۹ درصد از تغییرات متغیر کیفیت زندگی توسط ابعاد آموزش غیر حضوری تبیین می شود. به علاوه، مطابق نتایج، مقدار ضریب تاثیر برای تمامی متغیرهای مستقل به استثنای دو متغیر نبود اوقات فراغت کافی و تهیه ابزار فناورانه در سطح ۵ درصد معنادار است. به طوری که متغیرهای استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، مشکلات شبکه شاد و توسعه حرفه ای و شغلی بیشترین تاثیر را بر کیفیت زندگی معلمان دارند.

در این پژوهش، به بررسی تاثیر آموزش غیر حضوری در دوران کرونا بر کیفیت زندگی معلمان شهرستان درمیان پرداخته شد. در این راستا از آزمون های همبستگی و رگرسیون خطی تک متغیره و چند متغیره استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که متغیرهای تدریس در منزل، استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، کاهش تعاملات بین فردی در محیط کار، نبود اوقات فراغت کافی، مشکلات شبکه شاد و تهیه ابزار فناورانه با کیفیت زندگی رابطه منفی و معناداری دارند. در مقابل، بین توسعه حرفه ای و شغلی و کیفیت زندگی رابطه مثبت و معناداری مشاهده شد. بعلاوه نتایج آزمون رگرسیون چند متغیره در بررسی اثر همزمان ابعاد آموزش غیرحضوری بر کیفیت زندگی بیانگر این است که متغیرهای استفاده زیاد از گوشی و کامپیوتر، مشکلات شبکه شاد و توسعه حرفه ای و شغلی بیشترین تاثیر را بر کیفیت زندگی معلمان دارند. این نتایج با یافته های تحقیقات (جعفری، مهتاب، ۱۳۹۹)، (ترک زاده، نوروزی زاد و دهقانی، ۱۳۹۹) و (حاجی زاده، عزیزی و کیهان، ۱۴۰۰) و (آلخا ندر و گومز بروتن، ۲۰۲۱) و (البرزی، محبوبه، ۱۴۰۰) و (حاجی، محمدی، ۱۳۹۹) و (تمیزی فر و عزیزمهر، ۱۳۹۴) و موسوی و جعفری (۱۳۹۹) همسو می باشد. با توجه به نتایج پژوهش می توان گفت که اگر چه آموزش غیرحضوری با توسعه حرفه ای و شغلی معلمان اثر مثبتی بر کیفیت زندگی معلمان دارد. اما، با توجه به اثرات منفی فاکتورهای آموزش غیرحضوری بر کیفیت زندگی، بررسی مشکلات و چالش های معلمان در آموزش غیر حضوری و ارائه راهکارهایی جهت حل آن برای رسیدن به سیستم آموزشی کارآمد ضرورت می یابد.

توصیه های سیاستی

- توصیه می گردد با توجه به تجربه ی دوران کرونا ، از الان به دنبال ساخت پلتفرم جامع و کامل مطابق با قوانین کشورمان باشیم و نرم افزاری طراحی شود که مشکلات شبکه شاد را نداشته باشد و بروز باشد.
- توصیه می گردد با توجه به تجربه ی دوران کرونا ،شرایطی فراهم شود که تعامل معلم با جامعه ، خانواده ، همکاران در صورت شروع مجدد آموزش غیر حضوری کاهش پیدا نکند.
- توصیه می گردد وزارت آموزش و پرورش جهت بهبود کیفیت زندگی معلمان در زمانی که مجدد به آموزش غیر حضوری نیاز پیدا میکنیم امکانات و شرایط مطلوبی جهت گذراندن اوقات فراغت فراهم سازد.
- توصیه می گردد جهت کاهش فشار روانی معلمان از طرح های فعال گروههای درسی وهم اندیشی معلمان و انجمن های علمی استفاده شود.
- توصیه می گردد با برگزاری دوره های آموزشی و پررنگ کردن فعالیت های پژوهشی ، سطح توسعه ی حرفه ای معلمان افزایش یابد .

محدودیت های پژوهش

- از آنجا که ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر پرسشنامه بود، لذا ممکن است برخی از افراد از ارائه پاسخ واقعی خودداری کرده و پاسخ غیر واقعی داده باشند.
- پژوهش حاضر بر روی معلمان شهرستان درمیان انجام گرفت که در تعمیم یافته به سایر معلمان باید در نظر گرفت.
- این پژوهش به صورت مقطعی انجام شده است. به این دلیل، نتیجه گیری درباره علیت را دشوار می سازد.

منابع

- ابوالحسنی، م؛ میرزایی، ی؛ حنیفه زاده، م (۱۳۹۹). چالش های آموزش الکترونیکی در دوره کرونا. کنفرانس بین المللی جهش تولید و اثرات آن بر اقتصاد ایران در سایه بحران کرونا، تهران.
- البرزی، محبوبه؛ محمدی، مهدی؛ ناصری جهرمی، رضا؛ صفری، مریم؛ میرغفاری، فاطمه (۱۴۰۰). تجارب معلمان دوره ابتدایی از چالش های تغییر آموزش سنتی به آموزش مجازی در دوران شیوع ویروس کرونا. مطالعات آموزش و یادگیری دوره سیزدهم بهار و تابستان (۱). آرخی، اچ جی (۲۰۱۸). عوامل مؤثر بر پذیرش آموزش الکترونیکی از دیدگاه دانش آموزان دبیرستانی بر اساس مدل پذیرش فناوری دیویس، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه مازندران.
- آووندوک، ی (۲۰۲۱). رابطه رضایت از اوقات فراغت و ناامیدی. مجله بین المللی فیزیولوژی ورزشی کاربردی. ۱۰.
- احمدی، س؛ شهبازی، س؛ حیدری، م (۱۳۹۹). انتقال به یادگیری مجازی در طول بحران بیماری کرونا - ۲۰۱۹ در ایران: فرصت یا چالش؟ مجله طب بلایا و آمادگی بهداشت عمومی، ۱۴(۳)، ص ۱۱-۱۲.
- بیکن، حسین؛ اوزن بویلو، حسین، یادگیری از طریق شبکه های اجتماعی، قلندرزهی بیتا، تهران، انتشارات پشتیبان، ۱۳۹۸
- پن، کاستس (۱۳۹۹). تدریس در دوران کرونا. ترجمه: غلامرضا یادگارزاده. تهران، انتشارات آوای نور.
- تمیزی فر، ر؛ عزیزمهر، خ (۲۰۱۵). رابطه بین اوقات فراغت و اجتماعی شادی در شهر اصفهان. مجله پژوهش مددکاری اجتماعی، ۲۰۶، (۲۳۱).
- ترک زاده، مرجان؛ نوروزی زاد، زینب؛ دهقانی، فهیمه (۱۴۰۱). تحلیل پدیدار شناختی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی معلمان در دوران آموزش مجازی. فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی (۳، ۱۲)، ص ۱۳-۱۰۲.
- حاجی زاده، انور؛ عزیز، قادر؛ کیهان، جواد (۱۴۰۰). تحلیل فرصتها و چالشهای آموزش مجازی در دوران کرونا: رهیافت توسعه آموزش مجازی در پسا کرونا. فصلنامه علمی تدریس پژوهی، سال نهم (۱).
- حقانی، مجتبی (۱۳۹۹). نقش معلمان در سازگاری تحصیلی دانش آموزان در دوره شیوع ویروس کرونا. مجله رویش روانشناسی. ۱۰.
- دلاور، علی (۱۳۹۳). روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، تهران. انتشارات ارسباران.
- زند، م (۲۰۲۰). تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدهای آموزش و پژوهش مجازی در رشته های مهندسی در شرایط اپیدمی کرونا (کووید ۱۹). ایران.
- سپندار، محدثه؛ صدرزاده، سمیرا (۱۳۹۹). چالشها و فرصت های فضای مجازی از دیدگاه معلمان در آموزش دانش آموزان دوره ابتدایی منطقه تبادکان. مشهد، ایران. هفتمین کنفرانس ملی علوم اجتماعی و روانشناسی.
- سن، آمارتیا؛ نوسبام، مارتا (۱۳۹۹). کیفیت زندگی. ترجمه: حسن فشارکی. تهران، نشر شیرازه.
- شیوندی، ک؛ حسنوند، ف (۱۳۹۹). تدوین مدلی از پیامدهای اضطراب ناشی از اپیدمی کرونا و بررسی نقش میانجی سلامت معنوی. مجله فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۱ (۴۲)، ۳۶-۱.
- عنبری، موسی (۱۳۸۹). بررسی تحولات کیفیت زندگی در ایران. مجله توسعه روستایی، دوره اول، (۲).

عباسی، فهمیه؛ حجازی، الهه؛ حکیم زاده، رضوان (۱۳۹۹). تجربه زیسته معلمان دوره ابتدایی از فرصت ها و چالش های تدریس در شبکه آموزشی دانش آموزان شاد. تدریس پژوهی، ۸، (۳). ص ۱-۲۴.

فیشر، داگلاس؛ هتی، جان؛ فری، نانس؛ آمارود، جان (۱۴۰۰). آموزش از راه دور. ترجمه: نوگل روحانی. تهران، نشرهوش ناب. موسوی، س.م؛ جعفری، ف (۱۳۹۹). آموزش مجازی در عصر کرونا، فرصت ها و چالش ها، اولین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در آموزش و پرورش فرآیندها، میناب.

میرانی سرگزی، ن؛ حیدر آبروان، م. ج؛ عسگری، م؛ کوش خواهش، ر (۱۳۹۹). کرونا و چالش های آموزش مجازی در ایران، دومین همایش روانشناسی، علوم تربیتی، علوم اجتماعی و مشاوره، تهران.

محمدی، م؛ کشاورزی، ف؛ ناصری جهرمی، ر؛ ناصری جهرمی، ر؛ حسام پور، ز؛ میرغفاری، ف؛ و همکاران (۲۰۲۰). تحلیل تجربیات والدین دوره ابتدایی دانش آموزان مدارس از چالش های یادگیری الکترونیکی با شبکه های اجتماعی در طول شیوع ویروس کرونا. مجله پژوهش های آموزشی، ۷ (۴۰)، ص ۷۴-۱۰۱.

مهدیزاده، جواد و همکاران (۱۳۸۵). برنامه ریزی راهبردی توسعه شهری (تجربیات اخیر جهانی و جایگاه آن در ایران. تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران.

میرعظااللهی، رقیه (۱۴۰۰). بهره‌وری و کیفیت زندگی کاری. تهران، نشر شریف زاده.

یداللهی، سارا (۱۳۹۹). مشکلات آموزش برخط در دوران کرونا از دیدگاه معلمان و والدین و ارائه راهکارها. فصلنامه نوآوریهای آموزشی، ۷۹.

15

Alves, R; Lopes, T; y Precioso, J (2020). Teachers' well-being in times of Covid-19 pandemic: Factors that explain professional well-being. *International Journal of Educational Research and Innovation*, 15, P203-217.

Abolmaali Alhosseini, K (2020). Psychological and Instructional consequences of Corona disease (Covid-19) and coping strategies with them. *Educational Psychology*, 16(55), P157-193.

Alejandro, Gomez-Bruton; Bárbara Leyton (2021). Impact of the COVID-19 Pandemic on Teacher Quality of Life: A Longitudinal Study from before and during the Health Crisis, *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 18, 3764.

Bowling. A; Windsor, J. (2001). Towards the good life: A population survey of dimensions of quality of life. *Journal of happiness studies*. 2, (1). P 55-82.

Costanza, R.; et al (2008). An Integrative Approach to Quality of Life Measurement, *Research, and Policy. S.A.P.I.EN.S.* 1 (1).

Castro, M. D. B; & Tumibay, G. M (2019). A literature review: efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*, P1-19

D'Souza, Russell (2021). Quality of Life in the Perspectives of Teachers in COVID 19 Pandemic Era , *Vol: Asia Economy and Finance during the COVID-19 Pandemic. Special Issue: 39 No.* 12.

Diener, E; & Suh. E (1997). Mearing quality of life: Economic, Social, and Subjective indicators. *Social Indicators Reseaech*, 40(1), P189- 216.

Fernandez, A. A; and Shaw, G. P (2020). Academic Leadership in a Time of Crisis: The Coronavirus and COVID-19. *Journal of Leadership Studies*, 14(1), P39-45.

Fauzi, I & khusuma, I. H, S (2020). Teachers elementary school in online learning of covid 19 pandemic conditions. *Jurnal Iqra; Kajian ilmu pendidikan*, 5, (1). P 58-70.

- Guillasper, J. N; Soriano, G. P; & Oducado, R. M. F(2020). Psychometric properties of attitude towards e-learning scale'among nursing students. *International Journal of Educational Sciences*, 30(1-3), P 1-5.
- Harris, A; and Jones, M (2020). *COVID 19–school leadership in disruptive times*. In: Taylor and Francis.
- Kamraj, D; Shah, K; Mekala, H; Mann, B; Desai, K; and Patel, R. S (2020). Focus on mental health during the coronavirus (COVID-19) pandemic: *applying learning from the past outbreaks*. *Cureus*, 12(3).
- Li, Q; Miao, Y; Zeng, X; Tarimo, C. S; Wu, C; & Wu, J (2020). Prevalence and factors for anxiety during the coronavirus disease (COVID-19) epidemic among the teachers in China. *Journal of affective disorders*, 277, P153-158.
- Lamti, Alma (2013). Conditions de travail, qualité de vie et santé psychologique chez les enseignants des collèges dans le Grand Tunis. *Psychologie. Conservatoire national des arts et metiers - CNAM*.
- Marbán, J. M; Radwan, E; Radwan, A; and Radwan, W (2021). Primary and Secondary Students' Usage of Digital Platforms for Mathematics Learning during the COVID- 19 Outbreak: *The Case of the Gaza Strip*. *Mathematics*, 9(2), 110.
- Margaret, B; Lemaire, holy (2015). Child college of education Takoradi, the relationship between the quality of teachers and pupils academic pergormance in the STMA jnior high schools of the western region of Ghana. *Journal of education and practice*, 6, (24).
- Reimer, F; & Schleicher, A (2020). *Schooling disrupted, schooling rethought. How the COVID-19 Pandeminc is Changing Education*. Retrieved December, 14.
- Revilla-Cuesta, Víctor; Skaf, Marta; Manuel Varona, Juan; Ortega-López, Vanesa (2021). The Outbreak of the COVID-19 Pandemic and its Social Impact on Education: Were Engineering Teachers Ready to Teach Online? *Int J Environ Res Public Health*. 18(4). *Published online Feb 22*.
- Rubin, G. J; & Wessely, S (2020). The psychological effects of quarantining a city. *BMJ (Clinical Research Ed.)*, P308, 313.
- Stelitano, L; Doan, S; Woo, A; Diliberti, M; Kaufman, J. H & Henry, D. (2020) The Digital Divide and COVID-19: Teachers' Perceptions of Inequities in Students' Internet Access and Participation in Remote Learning. *Data Note: Insights from the American Educator Panels. Research Report*.
- School closures caused by Coronavirus (COVID-19) . (2021). *UNESCO*. Retrieved 12 January 2021.
- Tesfazghi, E. S; Matinez, J. A; and Verplanke, J.J (2010). Variability of quality of life at small scales: Addis Ababa, Kirkos Sub-City. In: *Social Indicators research*,98 1,3-88.
- Talidong, K. J. B; and Toquero, C. M. D (2021). *Facing COVID-19 through Emergency Online Education Anchored in Khan's Framework: Case of Philippine Teachers in Xi'an, China*. *European Journal of Interactive Multimedia and Education*, 2(1), e02104.
- Teklay, Rishan (2012) *Adaptation and Dissonance in Quality of Life: Indicators for urban planning and policy making*. Enschede, the Netherlands, march.

- Viner, R. M; Russell, S. J; Croker, H; Packer, J; Ward, J; Stansfield, C; ... and Booy, R (2020). School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review. *The Lancet Child and Adolescent Health*.
- Veenhoven, R (2001). *Happiness in society*. Erasmus university Rotterdam faculty of social science. P1-44.
- Yang, y. s (2006). *A study on the relationship among participation of leisure activities, leisure constraints and well being of the students in national Changhua senior school of commerce*. Ta-yeh university, Taiwan.
- Zhao, Y (2020). *COVID-19 as a catalyst for educational change*. *Prospects*, P1-5.

Abstract

The present study was conducted with the aim of determining the impact of non-attendance education during the Corona era on the quality of life of teachers. A researcher-made questionnaire was used to collect information. The method used in this research was a survey method based on the paradigm of quantification and positivism. In order to analyze the data, descriptive statistics indices and methods of correlation analysis and path analysis were used. The findings of the research showed that the variables of teaching at home, excessive use of phones and computers, reduction of interpersonal interactions in the work environment, lack of enough free time, problems with happy networks and provision of technological tools have a negative and significant relationship with quality of life. On the contrary, a positive and significant relationship was observed between professional and job development and quality of life. In addition, the results of the multivariate regression test to investigate the simultaneous effect of non-attendance education dimensions on quality of life showed that the correlation coefficient value of non-attendance education dimensions on teachers' quality of life is -0.829. So, it can be concluded that the relationship between non-attendance education and teachers' quality of life is negative, and almost 68% of the changes in the quality of life variable are explained by the dimensions of non-attendance education. So that the variables of excessive use of phones and computers, happy network problems, and professional and career development have the greatest impact on the quality of life of teachers. According to the results, it can be said that the quality of life of teachers has been greatly affected by non-attendance teaching during the Corona era, and it is suggested to make detailed and comprehensive plans to face similar problems.

Key words: Corona , non-attendance education, quality of life, teachers, .